

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 51.

V Ljubljani, sredo 3. marca 1926.

Leto I.

Vsi na shod!

Vsi na shod!

Nocoj ob 6. uri zvečer, se bo vršil v veliki dvorani hotela „Union“

veliki protestni shod

proti redukciji rudarjev, znižanju delavskih plač, podaljšanju delovnega časa

ki ga sklicujejo vse delavske strokovne Zveze brez razlike. Dolžnost vsega ljubljanskega delavstva je, da se kompaktno udeleži tega velikega protestnega shoda.

Za proletarsko solidarnost.

Zvečer se bo vršil v veliki Unionski dvorani protestni shod vsega ljubljanskega delavstva. Da protestira proti krivicam Trboveljske premogokopne družbe, proti neupravičeni in neutemeljeni redukciji rudarskega delavstva, proti napadu na osemurni delovnik in socialno politične pridobitve povojnih let.

Kapitalistični razred je v državi uporabil vsa sredstva, da je razdelil proletarijat v tri skupine: posebno zavarovalno enotico je upostavljal za rudarje, posebno za železničarje in posebnega nosilca zavarovanja je ustanovil za ostalo delavstvo.

Kakor v zavarovanju, pa je tudi v drugih ozirih, tako glede inšpekcije dela in drugo uvedel kapitalizem v namezdnem delu posebne delavske kategorije, računajoč in smatrajoč, da bo na ta način prestal skupni interes delavskega razreda. Da se ne bo brigal rudar za dobrobit železničarja in železničar ne za usodo židarskega, industrijskega ali obrtniškega delavca.

Toda: nad stanovskim interesom, nad interesom posamezne strokovne skupnosti živi živ interes delavskega razreda in nad tem interesom buji solidarnost delavskega razreda.

Zmago solidarnosti nad razdvajajočimi toda neuspešnimi poizkusi kapitalističnega razreda pomeni današnji shod.

Vsaj bo na shodu protestiral železničar z industrijskim delavcem, težakom proti krivicam, ki jih trpi in prestaja rudarski proletarijat.

Proti nezasišanemu postopanju in početju Trboveljske premogokopne družbe bo nastopilo ljubljansko delavstvo. In, ni brez pomena, da bodo prisostvovali in sodelovali na shodu tudi take delavske organizacije, ki odklanjajo načelo razrednega boja, ki ne priznavajo razrednega stališča, toda: močnejše so razmere od organizacijskih načel. Zgodovina je boj dveh razredov in nujno se postavljajo na stališče razrednega boja tudi te organizacije. Vsaj morajo spoznati, da je neiz-

vedljiva harmonija obeh razredov, da je nedosegljiva strpnost in složnost po naukih krščanske ljubezni.

Zato pomeni ta protestni shod nujno zmogovitost razrednega stališča, na katerem in s katerim si utrjujejo pot razredne strokovne organizacije.

Ne krščanski solidarizem, niti nacionalni šovinizem ne zadržita in ne bosta zadržala upravnega sveta Trboveljske premogokopne družbe, da bi ne izvedel redukcije rudarskega delavstva, znižanja mezd v taki izmeri, ki jamči neokrnjeni dobiček.

Nadvrednota, ki jo ustvarja delavčeva žuljeva roka, ki jo ustvarja pod zemljo v življenjski nevarnosti rudarski delavec, mora v žep kapitalističnega razreda. To je deviza kapitalistične družbe, proti tej devizi vodi delavski razred svoj boj. Pod to devizo je pristal tudi vitez Pogačnik, najodličnejši član klerikalne stranke na redukcijo rudarskih delavcev in rudarskih mezd.

Seveda pa se mora tudi ljubljansko delavstvo zavedati, da s protestnim shodom še davno ni izvršilo svoje naloge in izpolnilo svoje dolžnosti. Nasprotno. Ravno ta protestni shod mora dati delavstvu novega poguma za nadaljnje delo, za nadaljnje boje. Zato pa je treba nadaljevati z organizatoričnim delom, nadaljevati s propagandističnim delom, da bo enoten in v enotni organizaciji nastopal v bodoče delavski razred.

Številne organizacije, ki sodelujejo pri sedanjih protestnih akcijah, živo pričajo, kako je razcepljen proletarijat. In, na zbiralnici razrednega boja se mora izvesti združenje in koncentracija delavskega razreda.

Ena fronta in ena organizacija, to boji zaključek in uspeh današnjega protestnega shoda. Potem bo Trboveljska družba dobro pretehtala, dobro premislila, predno bo začela boj z rudarskim proletarijatom.

Proletarska solidarnost, razredni boj, zmaga socializma, to boji vedilo delavskega razreda!

tem vprašanju opredelila angleška vlada. Sedaj je Chamberlain izjavil, da vlada še ni določila svoje politike v tem vprašanju in tudi on sam da se o priliki bivanja v Parizu ni o tem še izjavil. Chamberlain pa se je izrekel proti temu, da bi se pritegnila v zvezo narodov kaka druga država zato, da se izravna vpliv Nemčije.

SPOR ZA MESTA V ZVEZI NARODOV.

London, 3. marca. Kakor smo že poročali, je francoska diplomacija započela akcijo, da se zaeno z vstopom Nemčije v zvezo narodov prizna stalno mesto tudi Poljski in Španiji in na ta način izravna vpliv Nemčije. Seveda se je polagalo največjo važnost na to, kako se bo v

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg šte. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 10-12. pritličje.

Cek. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo. Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20.— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22.— Din, za inozemstvo mesečno 32.— Din.

Mal h oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2 25 Din. Pri večjem številu objav popust.

Pašić in Radić sta prijatelja.

Belgrad, 3. marca. Ministrski predsednik Pašić je sedaj v težkih skrbih. Koncem meseca bo končno glasovanje za proračun in zato je treba vzdržati Radića pri dobri volji. Ravno iz tega razloga pa je Pašić preprečil in zatrl vsako razpravo v radikalnem klubu o umestnosti ali neumestnosti radikalno-radićevske koalicije. Doslej Radić tudi še ni formuliral pogojev, pod katerimi bo glasoval njegov klub za proračun. Zato se sedaj giblje Pašićeva osebna politika za tem, da izve od Radića, kaj zahteva za svoje glasove.

Radić pa je sedaj previden. O glasovanju za proračun se še ni izjavil, niti ni stavil nobenih zahtev in zato ravno Pašić izrecno poudarja med svojimi zaupniki, da ne sme sedaj izbruhniti med radikali in radićevci noben konflikt. Kajti, vsak najmanjši konflikt bi le poslabšal

situacijo radikalne stranke, obenem pa prekrizal kasnejše Pašićeve politične račune.

Poučeni politični krogi pravijo, da je Pašićev bodoči politični koncept ta, da bo sedaj Radiću pred glasovanjem za proračun vse obljubil. Po izglasovanem proračunu pa bi seveda dane besede ne držal. Vsled tega bi prišlo do spora v radikalno-radićevski koaliciji, do demisije vlade in — ker bi Pašić ne »mogel« sestaviti na podlagi sedanjih sestave parlamenta nobene vlade, bi dobil volilni mandat in razpisal nove volitve.

Prihodnji meseci bodo pokazali, če je Pašić še absolutni gospodar situacije. V nasprotnem slučaju pa je pač računati, da se bo Pašić definitivno umaknil iz političnega življenja in morda bo proslava njegove osemdesetletnice najbolj pripravna prilika.

Delo za nove volitve.

Belgrad, 3. marca. Napovedana seja glavnega odbora radikalne stranke se je vršila. Seveda pa na seji ni prišlo do nobenih razčiščenj in odbor niti malo ni razpravljal o notranje političnem položaju. Pač pa se je veliko razpravljalo o notranjih strankarskih sporih v nosameznih krajevnih radikalnih organizacijah, le o sporu v zagrebški organizaciji bode glavni odbor razpravljal kasneje.

Tudi ta okolnost, da je glavni odbor radikalne stranke sedaj pričel urejati v marsičem nezdrave razme-

re v radikalni stranki ima svoj važen pomen.

Nič manj značilne pa niso priprave za veliko Sarajevsko zborovanje, ki ga bo šel pripravljati sam notranji minister Maksimović. Kakor pripovedujejo, bo na Sarajevskem shodu govoril Pašić sam in s tem svojim govorom otvoril volilno kampanjo.

Radikali so torej pričeli pripravljati teren za nove volitve in zato bodo seveda sedaj potihnile v stranki vse medsebojne intrige, ker vedo vsi poslanci, da za desidente in izobčence ne bo poslanskih mandatov.

Težave Bethlenove vlade.

Budimpešta, 3. marca. Francoski in madžarski socialisti vodijo proti Bethlenovi vladi najhujši boj. Parlamentarna delegacija madžarskih socialistov je znova načela vprašanje, če je sploh možno in dopustno, da se ministrski predsednik Bethlen, ki je težko kompromitiran v falzifikatorski aferi, sploh more udeležiti zasedanja Zveze narodov. Na drugi strani pa so vložili francoski socialisti v parlamentu interpelacijo na ministrskega predsednika Brianda, v kateri izražajo dvom, da bi francoska delegacija mogla prisostvovati sejam Zveze narodov, na katerih bodo navzoči tudi madžarski delegati, ki so direktno udeleženi v ponarejevalski aferi.

ŠPANSKI KRALJEVSKI PAR V ZRAKU.

Madrid, 3. marca. »Diario Universal« poroča, da se nameravata peljati španski kralj in kraljica po zraku v Argentino. Seveda bo spremljala kraljevo letalo cela zračna flotilja in sam Franco bo vodil in krmaril kraljevo letalo.

DR. BENEŠ POTUJE.

Praga, 3. marca. Zunanji minister dr. Beneš bo odpotoval v četrtek na Dunaj, kjer bo poleg oficijelnih sprejemov in obiskov podpisal tudi pravkar sklenjeno razsodiščno pogodbo med Češkoslovaško in Avstrijo. Brez dvoma pa bo razpravljal z avstrijsko vlado tudi o pereči priključitvi Avstrije k Nemčiji.

PRED MEZDNIM GIBANJEM V PORENJU.

Berlin, 3. marca. Strokovna zveza rudarskega delavstva v Porenju

Z ozirom na to interpelacijo je razpravljala francoski poslanik Clinchant z ministrskim predsednikom Bethlenom, ki trdovratno vztraja na tem, da se zasedanja Zveze narodov udeleži. Zaeno pa je francoski poslanik Clinchant opozoril Bethlena na pasivno resistenco, ki jo ves čas delajo francoska oblastva. Pristranost francoskih oblastev pri preiskavi falzifikatorske afere se je najbolj pokazala pri zaslišanju Karolyjevem.

Karolyi, ki je bil sedaj ponovno zaslišan, je z dokumenti dokazal, da so resnične njegove navedbe. Zato ni nič čudnega, če se sedaj vedno bolj potrjujejo vesti, da bo Bethlen podal demisijo, njegov naslednik pa da bi bil bivši finančni minister Kallay.

je odpovedala s 1. aprilom doslej veljavno kolektivno pogodbo. Rudarske organizacije smatrajo, da je sedaj prišel čas, da po normalizaciji obmejnih razmer urede svoje delovne odnose. Vendar pa računajo, da bodo delavci uspeli le z najenergičnejšim bojem.

NAČRTI ZA DIKTATURO TUDI V NEMČIJI?

Berlin, 3. marca. »Berliner Tagblatt« poroča, da so v Nemčiji na delu gotove sile, ki streme za uestavitvijo diktature. Pri tem pogrešno računajo na Hindenburgovo pomoč. Zato pa so tudi desničarji sedaj izpremenili napram Hindenburgu svojo taktiko. Dočim so ga še nedavno napadali, grdili in blatili, so ga pričeli sedaj znova hvaliti, nadejajoč se, da ga bodo na ta način pritegnili. Tak poizkus bi bil za Nemčijo skrajno nevaren.

Proti izkoriščanju!

Vseučiliški profesor Josip Kropač je ugotovil: Ako bi se cena domočega premoga prilagodila ceni angleškega premoga, bi smela stati ena tona največ Din 258. Sedaj pa stane tona trboveljskega premoga Din 280. Vsaj za 15% bi se morala znižati cena trboveljskega premoga, tako zaključuje svojo razpravo vseučiliški profesor Josip Kropač.

Ljubljansko delavstvo na shod!

Premog in teologija.

Naj pazljivo prebere Kropačevo ugotovitev profesor teologije, duhovnik rimsko-katoliške cerkve Vatevec, ki se je spravljal v prodajalni urad za trboveljski premog. Za protitež mu je tam demokrat Timotijević, ki je sicer pravoslavne vere in povrh pa še gospoda Beleih in Jajteles, ki sta pa čiste Mojzesove vere. Torej: premog in teologija gresta skupaj ali pa: vsi plešejo okoli zlatega teleta, pa naj pridigajo o bogu na ta ali oni način.

Borza.

Zagreb. Berlin 13.5140—13.5540 (13.518—13.558), Italija 227.33—228.53 (227.16—228.33), London 275.53—276.73 (275.75—276.95), Newyork 56.57—56.87 (56.573—56.8738), Pariz 208.34—210.34 (208.30—210.30), Praga 167.99—168.99 (168.05—169.05), Dunaj 7.9950—8.0350 (7.985—8.05), Curih 10.9175—10.9575 (10.91912—10.95913).

V obrambo monopolskega delavstva.

Ko se je izdal Pravilnik o ureditvi delovnih pogojev delavstva, zaposlenega v tovarnah državnih monopolov, je naslovila belgrajska Delavska zbornica na gosp. ministra financ vlogo nastopne vsebine:

»Na podlagi Vaše rešitve štev. 918 z dne 2. januarja 1926, je bil odobren odlok samostalne monopolske uprave M. štev. 23.516 z dne 21. decembra 1925., s katerim je oktroirala upravo državnih monopolov »Pravilnik o delu v monopolnih podjetjih«, ki je povsem nezakonit.

Podpisana zbornica je nverjena, da je do odobritve takega nezakonitega »Pravilnika« po gosp. ministru moglo priti le vsled pregreške referentov, ki gospoda ministra niso dovolj natančno informirali, vsled česar si dovoljuje podpisana zbornica uljudno prositi, da ta Pravilnik prekliče.

Za podkrepitev svoje zahteve po razveljavitvi citiranega Pravilnika se naslanja podpisana zbornica na sledeče razloge:

1. Ker je izdani Pravilnik v protislovju s smislom § 5 zakona o zaščiti delavcev, ki predvideva le sklepanje individualnih ali kolektivnih delovnih pogojev med delavci in delodajalci. Ker pa omenjeni Pravilnik ni bil izdan

v sporazumu z zaposlenim delavstvom v monopolskih podjetjih in to delavstvo niti vprašano, niti zaslišano ni bilo, je jasno, da je oktroiranje Pravilnika, s katerim se kratkim potom ureja delovni odnosi tega delavstva, rezultata samovolje delodajalca, kar pa je v protislovju s celotnim duhom zakona o zaščiti delavcev in nasprotuje njegovim jasnim tozadevnim predpisom.

2. Ker drugi odstavek § 39 zakona o zaščiti delavcev nedvoumno določuje, da so vsa državna oblastva dolžna predložiti vse zakonske osnutke uredbe in ukaze, ki se dotikajo direktno ali indirektno interesov delavcev ali namestencev, predno se sankcionirajo delavskim zbornicami, da izrečejo o njih svoje mnenje. Osnutke omenjenega Pravilnika uprava monopolov ne le da ni predložila podpisani zbornici, kakor ji to njena uradna dolžnost veleva, temveč ga ni hotela predložiti niti na zahtevo centralnega sekretarijata delavskih zbornic.

3. Ker gori označeni Pravilnik ne le ne prinaša nikakega zboljšanja delovnih pogojev delavstvu, zaposlenemu v monopolskih podjetjih, nasprotno delovne pogoje tega delavstva v mnogem oziru celo poslabšuje. Med drugim ta Pravilnik na primer:

1. Deli delavstvo na tri kategorije: stalne, začasne in sezonske, pri čemer predvideva za začasne in sezonske pogoje, po katerih je stalna namestitev malodane izključena. Pravilnik med drugim predpisuje za stalno namestitev izredno dolgo začasno službo 5 let, čeprav bi dve leti popolnoma zadostovali. Najhujše na stvari pa je, da vsebuje tudi celo vrsto pogojev, ki odpravljajo na stečaj vrata protekciji in korupciji že s tem, ker ni rečeno, kdo odločuje o sposobnosti ali nesposobnosti.

2. Ker se nalaga delavstvu take dolžnosti in se uvaža taka brezpregojna disciplina ter poslušnost delavcev napram svojim predpostavljanim, da postaja položaj delavstva podoben suženjem. Delavcem se odreja vse, tudi najprimitivnejše pravice človeka, nasprotno pa se predpostavljanim, tudi malodane najhujšega, suženjskega položaja izreka nad njimi najostrejša kazni.

3. Ker se glede kaznovanja predvideva ne samo denarne kazni v izmeri zaslužkov za tri dni, ki jih izrekajo in nalagajo po lastnem prevdanku predpostavljeni sami, ne da bi bila dana delavcem prilika pritožbe. Še več, po Pravilniku se sme delavce od dela suspendirati celo za 30 dni brez najmanjše odškodnine, kar znači možnost izročanja cele delavske družine za celi mesec stradanju.

4. Ker se starost za sprejemanje v službo omejuje za ženske na 30 in za moške na 35 let, čeprav so tudi žene stare 40 do 45 let in moški stari 45 do 50 let, ki so za delo še popolnoma sposobne odnošno sposobni. Ako bi na ta način postopala tudi vsa ostala podjetja, Vas gospod minister, vprašamo,

kaj naj bi se zgodilo potem s tolikimi siromaki, ki so že prekoračili 30 in 35 let svoje življenjske dobe? Ali bi v tem slučaju števili, inace za delo sposobni reveži ne bili vrženi na pota, na katerih bi prihajali v navskrižje z obstoječimi zakoni, ker nihče neče umirati od gladi?

In končno 5., ker se za takozvane sezonske delavce ob izvršitvi sezonskih poslov predpisuje odpust brez odpovedi dasi predvideva čl. 49 srbskega obrtnega zakona za vsakega delavca, razen za delavce, ki so delali v akordu, vsaj sedemdnevni odpovedni rok.

Podpisana zbornica smatra, da so gori navedeni argumenti za takejšno razveljavitve citiranega Pravilnika dovolj tehtni in se nadeja, da bo pri gospodu ministru našla pravilno razumevanje in pravično rešitev te svoje vloge.

Za centralni sekretariat delavskih zbornic:

Dr. Zivko Topalović, l. l.

Balkanska sindikalna konferenca.

Angleški list o živinskem početju bolgarske vlade.

9. aprila t. l. se bo vršila v Sofiji Balkanska sindikalna konferenca, katere se bodo udeležili zastopniki vseh sindikalnih organizacij na Balkanu.

Povodom te konference piše londonski list »Balkan Nju Service«:

»Balkanska konferenca se bo vršila 9. aprila v Sofiji. Na dnevnem redu konference je tudi vprašanje postopanja bolgarske vlade proti bolgarskim strok. organizacijam. Mnogo funkcijonarjev in vodij bolgarskih strokovnih organizacij je izginilo brez sledu. Vlada krvniki so jih mučili in pobili. Od nekaterih bolgarskih sodrugov so se našli le ostanki njihovih živinsko razmesrajenih teles, od drugih se pa vobče še danes ne ve, kam so jih odvedli in kakšen je bil njihov tragični konec. Ve se le, da so bili večinoma živi sežgani, kakor n. pr. znani bolgarski socijalistični novinar Herbst.

Kdor želi, da se ta točka dnevnega reda do kraja razreši, da bo mogla bolgarsko vlado postaviti na zatožno klop pred celo evropsko javnostjo, naj pošlje znane mu podatke o usodi izginulih bolgarskih sodrugov na naslov: Secrétaire de la Fédération Internationale des syndicats, Feneis-Chadestraat 31, Amsterdam (Holande).

Sklicatelji Balkanske sindikalne konference bodo že pred sklicanjem kongresa samega intervenirali pri bolgarski vladi, da se za časa kongresa zaslisi osebo vsi oni, ki vedo kaj povedati o usodi ubitih strokovnih organizatorjev in voditeljev.

Centralni socijalni zavod v Pragi.

Oskrba siromakov in hiralec je bila tudi v Pragi že od nekaj slaba.

Velika Praga je nastala iz 45 občin, od katerih jih je imelo 13 ubožnice in hiralnice. Sedaj je dalo mesto izdelati krasen načrt, po katerem začne se letos graditi zavod v paviljonskem sistemu ob potoku med travniki in gozdi tik mesta. Zavod bo imel 2500 postelj in bo med največjimi zavodi te vrste. Paviljoni bodo popolnoma ločeni za stare in onemogle osebe ter posebej za mladinsko skrb. Gospodarsko poslopje bo ločeno od drugih paviljonov. Paviljoni se bodo delili: 1 paviljon za stare poročence po eno sobo (100 sob), 5 paviljonov za stare samske osebe (200 postelj), 4 paviljone za hiralece (200 postelj), za mladinsko skrb bo v posebnih paviljoni 150 postelj, kjer bodo zlasti neozdravljivo bolni otroci. Vrhutega bo v zavodu posebo vzgajališče za epileptične otroke, dalje zdravišče za otroke do 6. leta (100 postelj) ter okrepčevalica za 200 šolskih otrok. Vsa okna zavoda so obrnjena proti izhodu in jugu, odprte lope za odpočitek, z oskrbnicami, zdravniki, dojljani itd. Zavod bo gradili tri leta; v letošnjem proračunu je ustavila prasha občina v ta namen 25 milijonov čK, mestna hramilnica pa je dovolila 40 milijonov čK posojila po ugodnih pogojih. — Z načrtom po enakem vzoru se je bavil in di bivši ljubljanski župan s. dr. Perič, ki pa je naletel na ovire ter je mogel izvesti v tem pogledu le nekaj najnujnejših reform za izboljšanje preskrbe mestnih siromakov.

Pravijo...

da so šli trije duhovni iz Slovenije v Beograd kot nekaj trije kralji iz Jutrovega. Imeli niso ne mire in ne zlata, pač pa precej kadila. Župnik Gašper je kadil po radikalnem klubu, kaplan Miha mu je asistiral in fajmoter Boltežar je pihal, da je bolj gorelo. Kadili so sv. Duh in Bogu samemu... »Ovaj« je dejal Bog — čika Baja — »ovaj« — katoliški pravoslavci so junaci. In mežikal je veselo na orjaškega župnika. »Ovaj — kadilo imate, kadilo, zlata pa ne, ovaj...«

In pokadili so in razložili, da je v njihovih krajih kadila dovolj, le zlata manjka, ali vsaj veljavnega papirja...

»Ovaj« gladil je čika Baja svojo lepo dolgo brado... »Ovaj, zlata pa nemam; ima ga mogoče Bog...« »Ovaj, ne znam, mogoče...«

Pravijo, da so žalostno odšli. Prvi je klel, drugi rentaril, tretji sopihal: »Sinu pa ne bomo iskali, saj ga še davkarija ne najde...«

Ko so prišli domov, pravijo, da je prvega čakal že škofov ukaz, da mora v kloster, drugega dekret za hribovsko faro; tretji pa je dobil povabilo na odgovor.

Pravijo, da so vsi trije postali brezverci in da ne verjamejo nič več ne Bogu in ne hudici.

Miroslav Krleža:

GOLGOTA.

Drama v petih dejanjih.

Prevel FERDO DELAK.

2. GLAS IZ KOTLA: To ni res! Ves odbor je bil ustreljen, in še obsodbo so jim prečitali. Moralo je biti okrog treh! Se so peli prvi petelini v svitanju! Mi smo šli v zameno na remoskerje na akord, pa smo slišali od onih tam! Nihče ne ve ničesar kje je! O polnoči so jih prijeli in — k zidu! In direktor je bil tu in neki civilisti!

1. DELAVEC: Pavel ni bil ustreljen! Na porti dobro vedo, da ni bil!

1. GLAS IZ KOTLA: A kje je Kristijan? Njegova žena je bila tu vsa obupana! Ze drugo noč ga ni doma!

KSAVER (kakor v polsnu): Jaz vem, kje je Pavel!

1. IN DRUGI DELAVEC: Kje je? Kaj je z njim? KSAVER: Pavel visi!

GLASOVI: Kako? Kaj ti je? Govori! Kaj se, vraga, delaš važnega!

KSAVER: Pavel visi pred mojo hišo na slivi!

GLASOVI: Ti si pijan! Neumen! Govoriš kakor da bikaj vedel, a ne veš ničesar!

KSAVER: Pavel visi pred mojo hišo na slivi! Ali ste že kdaj slišali o Ahasverju?

1. DELAVEC: Daj, govori kot človek! Kaj je s Pavlom? Kaj se vraga šališ?

KSAVER: Ahasverja je Jezus Kristus prosil za čašo vode, a on mu ni hotel dati čaše vode, ampak mu je pljunil v obraz! In to je bilo na veliki petek popoldne, ko je Kristus nesel svoj križ!

2. DELAVEC: Kaj vraga čvekaš neumnosti! Ravno za neumnosti je zdaj čas!

1. DELAVEC: Gotovo je, da Pavel ni bil pri zidu! Na porti so jih zapisali!

(Vse tri gručte te overture so prepletene v eno celino govora, tako da valovi beseda z leve, desno v kontinuiteti. Mimo črnih in sajastih klovov, v dijo lestve v temno globino, kjer delajo v luči svetiljk. Na daljnem mostu v ozadju prenaša nekdo od časa do časa acetilenko.)

1. GLAS IZ KOTLA: E, da! Tako je to! Sila rodi zopet samo silo, in kri zopet kri! Nikoli se še ni iz krvi rodilo kaj dobrega!

2. GLAS IZ KOTLA: To ni res! Brez krvi ni ničesar!

(Gruča štirih nese traverzo, počasi trudno. Vržejo jo.)

1. GLAS: Tako je to, moj dragi! Tu ne bo tako dolgo reda, dokler mi sami stvari ne zgrabimo! Da bo kakor je treba! Brez sile ni nič!

(Prižigajo cigarete. Sabotaža. Figura, ki od začetka ne dela ničesar, ampak popravlja trnke in preklado.)

S silo, vse samo s silo! Pojdi, pa vprašaj one tam, kako jim je bilo zjutraj pri zidu! In oni so tako hoteli! Vse s silo! Jaz vedno pravim: če si polž, najbolje ti je vedno v hišici! Vsak zase, to je najboljša! Kako sedaj živiš, to

veš! A kako ti bo jutri, tega ne veš! Sedaj ti je dobro! Ribe so v morju, in kruha je in vina! Kaj bi pa še!

(Ljudje se smejejo.)

1. GLAS od traverze: Tako govori vsi rumeni! Skrij glavo! Skrij glavo, prokleti ribar! Vi vsi ste polži! Gadje leni, potuhnjeni!

FIGURA: Da, jaz sem rumen! No dobro, pa naj bom rumen! Meni je vseeno rumen ali rdeč! Najbolje je belim!

2. GLAS od traverze: Beli so zmagali v mestu! Sedaj pobešajo in koljejo vse rdeče!

4. GLAS od traverze: To ni res! Časopisi lažejo! Ničesar se še ne ve, kako bo! Ze peti dan se bijejo s topovi! Tisoče mrtvih!

GLAS: Ne boj se, da ne bomo! Moramo! To je še edino pametno!

2. GLAS od traverze: Da se že enkrat reši! Ali levo, ali desno! Da počni, pa naj počni kakor hoče! Ker tako, kdo zopet trpi? Nihče drugi, kakor mi! In vedno samo mi! Vse to, te vedno prikrajša pri golši! Cene rastejo kakor povodnji, vedno vse samo raste!

GLAS od strani: Sedaj je torej ta vaša slavna republika, a kakšno korist imate od nje? Se huje je kakor prej! Kruha ni, petroleja ni, ničesar ni! Republika in nerrepublika! Vse to so si izmislili le tatovi in lopovi, da zbegajo narod!

GLAS: Drži gobec ti carist! Kaj nam vedno soliš pamet? Ti si tat!

(Dalje prib.)

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 3. marca: Ana Christie. Red A.
Četrtek, 4. marca: Zapeljivka. Red F.
Petek, 5. marca: Naša kri. Red B.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri.

Sreda, 3. marca: Orfej v podzemlju.
Red E.
Četrtek, 4. marca: Jongleur de Notre Dame. Red D.
Petek, 5. marca: Zaprto.

POZOR!

Opozorjate se, da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali z ato)

„Ključ“

Iraja kakor štirje pari drugih. Kupite eden par in prepračite se. — Nogavice brez žiga „Ključ“ so ponarejene.

Tiskovni sklad.

Naš tiskovni sklad lepo napreduje. Skoraj ni dneva, da ne bi se tega, za obstoj našega delavskega lista potrebnega sklada, z večjim ali manjšim zneskom kdo ne spominjal. Dobrodošel je vsak znesek. Vsem darovalcem prisrčna hvala.

Danes objavljamo celoten pregled dosedaj nabranega denarja. Prvi darovalec za naš tiskovni sklad je bil takoj 2. januarja s. Al. Knific iz Šiške, ki je daroval za tisk. sklad prispevek Din 10. Kmalu za njim se je zavedal važnosti materialnih sredstev za delavski tisk. A. Žagar, ki je 20. januarja iz lastne iniciative med svojimi prijatelji nabral Din 87.—

Ko smo pa v sredini meseca februarja podvezli akcijo za tiskovni sklad je prva zbirka ljubljanskih soderugov dala Din 154.25.

Kot drugo zbirko so nabrali prevalljski soderugi Din 150.— Nato je sledil nadaljnji izkaz Din 16.50, tako, da z današnjim izkazom Din 74 zaznamujemo že čedno vsoto Din 491.75 našega tisk. sklada. S tem lepim začetkom le naprej! Nabirajte za tiskovni sklad! Žrtvujte za list in za se!

IV. izkaz nabiralne pole za tiskovni sklad dnevnika „Delavska Politika“. Svetek Din 10, Jakopič Din 3, Bitežnik Din 3, Uratnik Din 10, Vrhovec Din 1, Pastorek Din 5, Zupančič Din 4, J. Selan Din 5, Kranjc Din 3, Culhar Din 5.45, Mihevc Din 2, Zagar Din 0.50, N. N. Din 1.50, Čelešnik Din 10, Likar Din 5, Jurčič Din 3.50, Berdajs Din 2, skupaj Din 74.00

Porotno sodišče.

Kako žalostno in bedno je stanje našega uradništva nam je dovolj jasno pokazala večerajšnja in današnja porotna razprava. Plače so nizke, življenje drago in ljudje segajo — hočeš, nočeš — živeti mora vsak, — po tujem mu zaupnem denarju. In tako je prišel pred porotnike večeraj eksekutor Prime, danes pa poštna pomočnica Alojzija Kerne, 28 letno preprosto oblačeno dekle, ki je napravila na vse jako ugoden utis. Obtožnica ji očita, da je poverila 77042 Din poštnega denarja. Ko so prišli njenim manipulacijam na sled so jo takoj odpustili iz službe in ovadili sodišču. Vendar pa je med kazenskim postopanjem krila ves primanjkljaj. Prizna sicer defraudacijo, a zagovarja se s tem, da denarja ni uporabila za eventuelne luksuzne predmete, ampak za najnujnejše življenjske potrebe, poleg tega se je pa še žrtvovala za druge in plačala raznim osebam dolgove. Skušala je škodo takoj poravnati, a ni mogla. Pozvane priče jo slikajo kot pošteno in solidno žensko. Porotnikom je bilo stavljeno eno glavno vprašanje, ali je poverba kriva, kar so potrdili. Senat jo je obsodil na poldrugo leto težke ječe; v to kazen se pa vsteje preiskovalni odbor.

Možno je, da so nekatera mila dobra. Boljše, kakor Schicht-ovo ni niti eno.

Najboljše je edino:

Schichtovo milo

znamka „Jelen“.

Kupujte le najboljše milo!

Pri uporabi se izkaže, da je neječnejše.

Bodite previdni, ako Vam ponujajo druga mila kot „ravno tako dobra, kakor Schichtovo“.

Za najboljšo kakovost jamčita le ime SCHICHT in znamko „JELEN“.

Križem sveta.

Sovjeti odredili, da železničarsko delo ni za ženske. Sovjetska vlada je odredila, da ženske ne bodo več zaposlene na železnicah. Zanjda leta si je večje število žensk izvolilo službe strojevodkinj, sprevodnic, kurjačic i. t. d. Vlada je mnenja, da je to delo pretežavno in zahteva preveč odgovornosti za ženski spol.

10 „božjih“ zapovedi fašistov. Fašistovska organizacija na južnem Tirolskem, je predelala dekalog (deset božjih zapovedi), ki se naj glasi: 1. Italija je sveta; 2. Rimljani so nadkrižili svet in današnji Italijani so nepremagljivi; 3. Brennerski prelaz ni konec, temveč začetna točka; 4. en Italijan je vreden tisoč tujcev; 5. italijanski produkti so najboljši na svetu; 6. italijanska scenerija je najlepša; 7. kdor hoče uživati scenerijo, mora imeti italijanske oči; 8. Italija ima pravico monopolizirati italijanske inspiracije; 9. Italijani so odkrili vse; 10. vsi tujci morajo s svetim strahom stopiti na italijanska tla. Vse kaže, da fašistovska nadutost nima mej.

Pijan policaj ubil gostilničarja. Detektiv Thomas Christensen je ustrelil Williama Warwrenkiewicza, lastnika obcestne gostilne Radio club, sverno od Nilesa. Detektiv je bil pijan, stopil v gostilno in zahteval pijačo. Lastnik mu je rekel, naj se izgubi, narkar je detektiv potegnil revolver in ustrelil dvakrat. Bil je na mestu aretiran.

Izreden jubilej. Ludvik Bertrand, oče belgijskega socialističnega pokreta, je pred kratkim praznoval 70. letnico svojega rojstva. V Belgiji ni niti ene zadrage, niti ene socialistične organizacije, v kateri bi ne deloval Bertrand. V svojem 16. letu je inženiral prvi štrajk, ki mu je tudi uspel. Pri vsem socialističnem pokretu Belgije je on edini, ki je znal uravnavati točno smer in začetni socializmu novih potov, ki so delavstvu dala novih vpogledov v interese človečanstva.

Uživanje surovega mleka je marsikje v navadi in ponekod prevladuje celo mnenje, da je surovo mleko bolj zdravo in tečno kot pa kuhano. Zdravniki so večinoma pobijali tako mnenje, toda natančno in eksaktno niso mogli dognati škodljivosti surovega mleka. Te dni so pa praški zdravniki našli v surovem mleku bacile trebušnega tifusa in takoj izdali oklic, da je uživanje surovega mleka nevarno in da se naj torej pije samo kuhano mleko.

Star ruski kloster zgorel. Starodavni trnjavski samostan Tihvin, eden največjih in najglasovitejših samostanov na svetu, ki se je nahajal sto milj vzhodno od Leningrada, je zgorel. Goreti je začelo v poslopju, v katerem so bili nastanjeni vojaki. Zgodovinska knjižnica in druge dragocene starine v samostanu so bile rešene. Kloster je bil sezidan v 16. stoletju, za časa carja Pavla I.

Dnevne novice.

Srečno Sarajevo. — Zakaj se v zadnjem času vsi naši veliki političarji zatekajo v Sarajevo, da tam povedo svoje mnenje o političnem položaju, samobogvidi in modrost političnodržavniška. Zadnjič je gosto besedičil v Sarajevo sicer kratkobesedni Radić, nekaj dni za njim je pa žugal in deklariral istotam integralni Pribečević, sedaj pa javljajo, da pojde v Sarajevo tudi Pašić in da se vršijo zato velike priprave. Pašić bo govoril, in to je že nekaj, a poleg tega se bo vršila tudi velika... revija radikalne partije. To bo torej zopet nekaj za presrečni Sarajevo. Samo vprašamo se, komu se je to ubogo, in že od svetovne vojne sem težko preizkušeno Sarajevo, zamerilo, da ga sedaj obsipa tako izredna obilica znamenitih govornikov in še bolj znamenitih govorancev in še radikalnih revij povrh. Ali so si pa vse to izmislili in privoščili naši modri državniki zato, da pomagajo na ta način bednemu Sarajevo in še bolj bedni Bosni in Hercegovini. Mesto velikih kreditov pošiljajo tja vsaj „velike“ govornike — in to — si mislijo — je vendar nekaj...

Ustavljena preiskava. Znano je že čitateljem, da je s. Vernik med volitvami zajel glasovnice firme Bonač v Ljubljani, ki so bile namenjene za tajništvo narodnosocijalistične stranke ter s tem omogočil, da je delavstvo tovarne svobodno volilo. Tajnik narodnih socijalcev g. Kravos je s. Vernika ovadil zaradi tega državnemu pravdniku zaradi volilne goljufije. Državni pravdnik pa je preiskavo ustavil, ker v ravnanju s. Vernika ni našel nič kaznjivega. Očividno se je postavil državni pravdnik na pravilno stališče, da je s. Vernik s svojim postopanjem neosebno varoval čistost volitev v Delavsko zbornico in uveljavil tozadevne določbe zakona.

Jugoslovanski kardinal. Iz Rima poročajo, da bodo v kratkem izbrali več novih kardinalov, in da dobila ob tej priliki tudi Jugoslavija in Irska svojega kardinala. Ali ni to nekaj velikega in častnega za našo državo, da dobi končno poleg... Irske tudi ona svojega kardinala? Pa naj še kdo reče, da ne napredujemo in da nas svet ne uvaža...

Izplačilo drž. obveznosti iz prejšnjih let. Delegacija ministrstva financ za Slovenijo razglasa uradno: Fin. del. prejema od drž. upokojencev (upokojenk) in drugih interesentov dnevno urgenco za izplačilo pokojninskih zaostankov in drugih pripadnih, ki segajo v dobo pred 1. aprilom 1925. Interesentje se ponovno opozarjajo, da so takšne urgence brezplodne, ker je izplačilo po veljavnih predpisih nedopustno vse dotlej, dokler generalna direkcija drž. računovodstva za izplačilo teh obveznosti po členu 18. fin. zakona za leto 1924-25. ne otvori potrebnega kredita, kar se pa dosedaj ravno ni zgodilo. Ker se nagiba tekoča budžetna doba h koncu, ni izključeno, da se bo likvidacija dobrega dela teh obveznosti morala prenesti na proračunsko leto 1926-27, ki se prične 1. aprila t. l. Vsekakor delegacija kakor doslej tudi v bodoče še po službeni dolžnosti ne opusti nobene prilike, da izpolni po voljo rešitev.

Društvo „Treznost“ v Ljubljani. V Ljubljani je osnovana lokalna organizacija sarajevskega Saveza Treznosti. Za razliko od „Svete vojske“, ki ima poleg abstinencov tudi zmernike organizirane, stoji naša organizacija na sledečih zmagoslavjih in znamenitih utemeljenih principih: Člani naših organizacij se zavežejo poleg osebne abstinence i na to, da ne bodo producirali, ne kupovali, ne prevažali in ne ponujali alkoholnih tekočin, služečih za opijanje ljudi. Vidimo, da sloni organizacija na principu železne doslednosti, ki je vedno vsaki pametni ideji pripomogel do potrebnega uveljavljanja in praktično potrebnega efekta. Taka organizacija je za Slovenijo neobhodno potrebna. Sloni na principu podrobnega delovanja med narodom in polaga največjo važnost na stalni osebni kontakt enakomislečih ljudi. Organizacija je versko in politično popolnoma neutralna. Takšne organizacije Slovenija dosedaj še ni imela!

Upamo, da postane čim več ljudi našega mnenja in da se pridružijo našim vrstam. Če pa osebno še niso prišli do našega stališča, upamo, da se bodo v eminentnem narodnem interesu odločili za naše principe ter tako z zgledom uplivali na bližnjo in daljno okolico primerno njihovem osebnemu uplivu. Vabimo na sestanke in prosimo, da privedete s seboj tudi enakomisleče znanee in prijatelje. Sestanki imajo namen seznaniti enakomisleče ter jih po želji informirati o načinih našega dela. Naša organizacija želi biti matica za organizacije v Sloveniji. V slučaju željenih informacij se obračajte na predsednika ali podpredsednika, higijenski zavod, Ljubljana.

Samo za železničarje se bo vršilo v soboto, dne 6. marca ob 20. uri v I. tovnem skladišču (v prostorih šole) postaje Ljubljana gl. kol. informativno predavanje „O alkoholizmu“. — Predaval bo zdravnik dr. Fedor Mikič.

Vič—Glince. V ponedeljek zvečer je bilo v Zadržnem Domu dobro posečeno predavanje o socijalnih bojih živih bitij. Predaval je sodrug dr. H. Tuma. — Poslušaleci so prav pazljivo poslušali njegova zanimiva razlaganja. — Dosedanja predavanja so vzbudila prav lepo zanimanje. Ljudem se odpirajo novi vidiki, nove možnosti prenišljevanja. In to je glavno. — Te dni (v četrtek) se bo vršilo zborovanje soderugov. Govoril bo s. Likar o važnosti tiska in delavske organizacije. Vabijo se vsi soderugi, da se zborovanja zanesljivo udeležijo. — „Delavska Politika“ dobiva čim več prijateljev in čitateljev. Pripravlja se večja akcija za pridobivanje novih naročnikov. — „Stan in Dom“ je dosedaj podprl več delavcev, da so si zgradili male hišice: med temi so ss. Ažman, Zirovnik, Lukančič, Japelj, Galič in drugi. Namerava se pa zgraditi še več stavb. Le tako naprej.

Dobrova pri Ljubljani. V naši občini je veliko pomanjkanje stanovanj. Sicer je zadruga „Stan in Dom“ na delu, da s pomočjo naše občine zgradi 10 do 20 hišic. Zeleti bi bilo, da bi se ta akcija posrečila, ker je potreba zelo velika. Stanovanjska beda trka povsod na naša vrata.

Zveza mest Bosne in Hercegovine. V Sarajevu se je pričela akcija za ustanovitev zveze mest Bosne in Hercegovine. Akcija je našla prijazen odmev in se mnoge mestne občine že priključile svoj pristop k tej zvezi.

Moralna propalost se pojavlja povsod in je problem zase, zlasti problem povejnega časa. Krivda je na več straneh, včasih na moški, včasih na ženski. Te dni se je zgodil v bližini Zagreba neobičajen zločin. Mladó dekle, katero je brezposelnost pahnila na cesto, ki pa je vendar obdržala moralno silo v sebi, se je ponoči zatekla k svoji prijateljici. Med potjo so jo napadli štirje moški, jo hoteli spolno izrabiti, ker se je pa znala ubraniti, so ji slekli čevlje in nogavice in tako je pribežala na policijo.

Smrt na dvigalu. Mesarski vajenec velike tovarne za salame je hotel povzpeti na dvigalu v sušilnico. Ni pa dobro poznal konstrukcije in je začel z glavo med steno in dvigalo. Dvigalo mu je odtrgalo glavo.

Smrtna nesreča. V petek se je smrtno ponesrečil posestnik Čopič. Pa lestvi je splezal v podstrešje škodnj, pri tem pa padel in na mestu obležal mrtve.

Smolo je imel vlomilec pri stanovanju Soss na Mestnem trgu. S ponesrečenim ključem je vdrl v sobo, hotel svoj vlom primerno zaračunati, toda preden je izvedel načrt, je moral zbežati.

V jezi se je izpozabil J. T. in vrget vajenca C. F. iz Medvod na kup starega železa. Oba sta uslužbena pri siroin livarnah v Ljubljani. Vajenec je že itak pobil na starem železu, toda en ga je kljub temu obdeloval dalje in mu s pestjo prizadejal težke poškodbe.

Kdor zna, pa zna. Te dni je beograjska policija vlovila dva razpisna potepača, ki sta bila brez dokumentov. Končno so ugotovili, da sta to dva premetena tatova, ki sta nedavno okradla nekega bančnika za 140.000 Din.

Šport.

ASK Primorje : SK Jadran 6 : 1 (1 : 1). V nedeljo so se pokalna tekmovalja nadaljevala in sicer na igrišču ASK Primorje.

Veliko število pričujočega občinstva je dokazalo, da vzbujajo pokalne tekme tudi pri nas interes. Sicer je to umljivo, kajti pokalna tekmovalja so res zanimiva predvsem radi tega, ker ne izključujejo možnosti izpada najboljših moštvev. To nam dokazuje ravno slučaj med SK Ilirijo in ASK Primorje, ko je moralo izpasti iz tekmovalja eno naših najboljših moštvev, t. j. SK Ilirija.

Jadran je v nedeljski tekmi očitno nastopil s geslom: zmagati za vsako ceno in z vsemi sredstvi. V to svrhu je nmesel v igro surovost, ki jo pa fungirajoči sodnik ni znal zatreti.

V prvem polčasu skoro izravnana igra. Že takoj v početku je zagrešil Jadran več faulov v kazenskem prostoru. Od diktiranih dveh enajstmetrovk so akademiki prvo zastreljali.

V nekako 30 min. preide Jadran v protinapad ter se delj časa ustali pred nasprotnikovimi vrati. Obramba Primorčanov ima polno posla, vendar istega opravi v sigurni maniri. Že izgleda, da je nevarnost minila, kar strelja Rape iz daljave 20 m na gol. Vratar akademikov sploh ne brani, misleč da gre žoga preko prečke. Na njegovo največje začudenje pa obsedi v mreži.

Izravnava je tu. Tempo se pospeši, kajti obe moštvi si hočeta prihoriti lep pokal. Medtem ko igrači ASK Primorja igrajo nekam brez volje, nadaljuje Jadran s svojimi napadi in s pravo ambicijo.

V drugem polčasu se je slika izpremenila. Jadran je postal žrtev hudega tempa, ki ga ni mogel vzdržati. Akademiki stalno napadajo. V lepih pote-

zah se vali napad za napadom na Jadranova vrata. Skoro celo moštvo se povleče v obrambo. Napadi Jadrana so le sporadični.

V 9 min. izključi sodnik Kern-a, srednjega krilca SK Jadrana radi nediscipline. V 24 min. recontre Perko-Birsa, pri čemer zadobi poslednji precejšnjo blesuro na nogi ter ga morajo odnesti iz igrišča.

Igra se nadaljuje. Igralec Perko kljub ponovnim opominom nadaljuje s surovo in življenjsko nevarno igro. Že v prvem polčasu se je v tem odlikoval ter bi ga moral sodnik brez nadaljnega izključiti.

Poraz Jadrana se uvidi kot neizbežljiv, kljub veliki požrtvovalnosti njegove obrambe tako, da akademiki do konca zabijejo še 5 golov.

Pri Jadranu je ugajala obramba, ki je bila najboljši del moštva, krilec požrtvovalni. V napadu je ugajal Rape in na krilu Jamnik. Perko najslabši v moštvu, poleg tega še zelo surov.

Pri akademikih je ugajala le v drugem delu igre napadalna vrsta, posebno desna stran. Uršič slabši kot običajno.

Krilska vrsta se tudi ni zmogla znajti v prvem polčasu, med tem ko je obramba briljirala z izjemo prvega gola, katerega bi Erman lahko obranil.

Sodil je sicer objektivno, toda premehko g. Strnad. Storil pa je napako v prvem delu, ko ni priznal gola, streljanega po Ermanu II. baže radi ofsida. V taki gneči, ko je stalo v tem momentu najmanj pet igralcev Jadrana na golovi črti, ne more biti slučaj ofsida.

Maribor.

Delavstvo rabi svojo dvorano. Zadržana »Ljudski Dom« je sklenila, pozvati delavstvo in organizacije, da pod-

piše gotovo število deležev za zidanje velike dvorane v »Ljudskem domu«. Dvorana naj bi stala na vrtu Lj. doma in po svoji obsežnosti zajela okoli 1000 obiskovalcev. V kratkem se prične s podpisovanjem deležev po 125 Din in upamo, da bo akcija rodila uspeh. Več še poročamo.

Higijenska razstava v Kazini. Ob 11. uri v nedeljo so otvorili higijensko razstavo v kazinski dvorani in bo odprta do 1. marca dnevno do 6. ure zvečer. V nedeljo je razstava odprta cel dan. Vstopnina znaša 2 ali 4 Din. Delavei: Zdravje je moč. Obiščite razstavo!

Predavanja v Studencih. Ljudska univerza v Mariboru priredi svoje predavanja o higijeni tudi v Studencih. Le žal, da so zbrali v nepoučenosti razmer Sokolski dom za mesto predavanj, kamor naše delavstvo sicer ne zahaja rado, vendar mu priporočamo udeležbo. Predavanja se vrše v ponedeljek, sredo in petek, vedno ob 7. uri zvečer. Predavali bodo gg. zdravniki iz Maribora. Posamezne slike pokažejo v filmu.

Delavska zavednost, kje si? V neposredni bližini Maribora je gostilna, na koje lokal je vsled pomanjkanja prostorov v Del. domu marsikatero naše delavsko društvo navezano. Taki gostilničarji žive zgolj od delavskih žuljev in grdo je dejstvo, da smo našli v tej gostilni vse mogoče časopise, le delavskega ne. Opozorjamo gostilničarja, da čim prej naroči socialistični list, pa bodisi že »Voksstimme« ali »Delavska Politika«. Delavei bodo odslej nato pazili. — Delavec.

Naši železničarji so v zadnjem času razvili živahno organizacijsko delovanje. Dosti se vrši zaupniških sej in skoro bo zaupnikov toliko, kolikor je bilo zborovalcev takrat, ko so železničarje mešali Radiči in Žeboti. Razume

se, da je z novimi člani prišel v organizacijo tudi nov duh, nova mnenja in novo življenje. In vse to veje iz njihovih sestankov. Razumljivo je to, to je pokretu potrebno! To bo dvignilo malodušnost enih in ohladilo nepreračunano navdušenje drugih. Enotna organizacija postaja čedalje močnejša in nikdo je ne podere več. Zato upamo, da pojdejo železničarji letos 1. maja zopet z nami.

Ptuj.

Podružnica delavskega konzumnega društva v Ptuj sklicuje za svoje članne članski zadržni shod, ki se vrši v nedeljo, dne 14. marca t. m. točno ob pol 10. uri v gostilni pri Pošti. Dnevni red: 1. pomen zadržništva in naloge članstva, 2. slučajnosti. Govornik iz Maribora. Ker je shod velevažen, je dolžnost vsakega člana, da se sigurno udeleži ter pripelje seboj novih članov. Pripeljite seboj tudi žene. — Odbor.

Podružnica »Svobode« v Ptuj sklicuje svoj redni občni zbor v nedeljo, den 21. t. m. točno ob pol 10. uri dopoldne v gostilni pri Pošti. Dnevni red: 1. poročilo starega odbora, 2. volitev novega odbora in pododsekov, 3. slučajnosti. Sodrugi in sodružice, dolžnost je da pridete vsi in pomagajte graditi našo bodočnost. — Odbor.

Iz Mežiške doline.

Prevalje. Zopet povečanje zadržne posesti. Konzumno društvo za Slovenijo je te dni kupilo hišo ge. Scharf z vsem zemljiščem. V hiši bodo stanovanja za tukajšnje zadržne uslužbenice. Ker je ta hiša v neposredni bližini Zadržnega doma, se je zadržna posest s to kupčijo zelo spretno in dobro arondirala. Le tako naprej.

Odprodaja

zimsko blago in ostanke v lastno izgubo. Vse drugo blago pa po zelo znižani ceni. 99

Šentpeterski bazar
Ljubljana, Martinova c. 8.

Širite Del. Politiko!

Proda se
temnomoder kostum za nizko ceno. Naslov se izve v upravi lista. 124

Makulturni papir
se prodaja po 4.— Din za 1 kg. Več se poizve v upravi lista. 103

Polenovko

namočeno, marinade vseh vrst po konkurenčnih cenah

morske in sladkovodne ribe
dobite vsak dan v specialni trgovini 90

„Riba“
Ljubljana, Gradišče 7.

Pri nakupu

spomladanske in letne moške obleke obrnite se zaupno na specialno zalogo češkega in angleškega sukna

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4.

Največja izbira! — Cene neverjetno nizke! — Oglejte si zalogo! — Pripričajte se! — Ostanke skoraj za polovično ceno!

Leposlovne knjižnice II. zvezek
CHARLES DICKENS:

Božična pesem v prozi

Prevel * * *
1926
Cena Din 12.

Naročajte to lepo delo pri Zadržni založbi v Ljubljani.

Produkcija - kréma za čevlje.
Zahtevajmo in kupujmo vedno in povsod le »Produkcijo kréma« za čevlje. 130

Prepričajte se o trpežnosti **vrvarskih izdelkov** iz prve kranjske vrvarne

Ivan A. Adamič
Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

In pri podružnicah Maribor, Vetrinjska 20, ter Kamnik Šutna 4.

Ključavničar
preizkušen strojnik in kurjač z daljšo prakso v električni centrali išče primerne službe. Cenj. ponudbe pod »Spreten« sprejema uprava t. l. 135

Vsled ugodne nabave surovin smo **znatno znižali cene** **nogavicam** in drugim **pleteninam**

P. n. trgovce in Konzumna društva prosimo, da zahtevajo cenike, ter se priporočamo

M. Franzl & sinovi
Ljubljana, Privoz 10.

Poštni predal 44.

Kupujte srečke državne razredne loterije pri

Zadržni banki v Ljubljani
Aleksandrova cesta 5.

Glavni dobitnik Din 1,900.000.—

Vsaka druga srečka zadene!

Cena: cela srečka Din 80.—, polovica srečke Din 40.—, četrtina srečke Din 20.—.

Naročilo potom dopisnice zadošča.

Kdor želi kupiti prvovrsten in poceni

PREMOG

in sploh kurivo naj ga naroči pri

„PRODUKCIJI“

osrednji zadržni za nakup in prodajo r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI, Tržaška cesta, kolonija „Stan in Dom“.